
Ottar Sjaastad

MINNEORD

LARS JACOB STOVNER

GUNNAR BOVIM

EYLERT BRODTKORB

TORBJØRN FREDRIKSEN

TROND SAND

LINDA WHITE

Professor og tidligere overlege dr.med. Ottar Sjaastad døde 30. august 2022 i Trondheim, 94 år gammel. Med ham er en ruvende person innen nevrologi og forskning på hodepine i Norge og internasjonalt gått bort. Han vokste opp i Skjerstad og senere i Vågå, studerte medisin i Oslo og ble utdannet som spesialist i nevrologi ved Rikshospitalet. Fra 1978 og fram til pensjonsalder var

han overlege og professor i nevrologi ved Universitetet i Trondheim (senere NTNU) og Regionsykehuset i Trondheim (senere St. Olavs hospital), og han var sjef for nevrologisk avdeling i sju år.

Sjaastad viet mesteparten av sitt liv til pasienter med hodepine. Hans største forskningsbidrag er utvilsomt beskrivelsene av nye hodepineformer – kronisk paroksysmal hemikrani (CPH), hemicrania continua og kortvarige unilaterale hodepinesyndromer (SUNCT) – sykdomsentiteter som senere har blitt stående i den internasjonale hodepineklassifikasjonen. Den første har vært kalt Sjaastads syndrom. For to av hodepinene fant han meget effektiv behandling, og tusener av pasienter over hele verden har fått et bedre liv takket være disse oppdagelsene. Han etablerte også utstrakt forskning på autonome, nevrofysiologiske og biokjemiske endringer hos hodepinepasienter. Etter pensjonsalder gjennomførte han personlig en stor epidemiologisk undersøkelse av hodepine hos hele den voksne befolkning i hjembygda Vågå.

Sjaastad var også en betydelig organisasjonsbygger nasjonalt og internasjonalt, bl.a. var han primus motor i arbeidet med å danne både Norsk migreneselskap (nå Norsk hodepineselskap), Scandinavian Migraine Society, og ikke minst International Headache Society. I 1981 grunnla han et nytt vitenskapelig tidsskrift for hodepine, Cephalalgia, som han var sjefredaktør for de første ni årene. Under hans ledelse ble tidsskriftet offisielt organ for International Headache Society og det ledende fagtidsskriftet innen emnet.

Sjaastad vil bli husket som en glimrende underviser og som en grundig vitenskapsmann og kliniker, med høy faglig og allmennmenneskelig moral, avholdt av sine studenter og pasienter. Personlig var han nøysom og beskjeden, men når han følte at vitenskapelige eller moralske prinsipper var truet, kunne han være sta og ubøyelig. Dette, sammen med en del kontroversielle meninger, gjorde at han kunne komme på kant med kolleger i perioder. Han var uhyre arbeidsom og skrev over 400 vitenskapelige artikler og bokkapitler, og ledet 16 kandidater fram til doktorgrad.

Gjennom sin vitenskapelige og organisatoriske virksomhet har Ottar Sjaastad utvilsomt mye av æren for at hodepine nå blir tatt på alvor som et enormt folkehelseproblem, både i Norge og globalt. I 1997 ble han det første æresmedlem av International Headache Society, og i 2002 ble han utnevnt til Ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden for fortjeneste av norsk medisin.

Publisert: 7. november 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0634
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 27. mars 2026.